

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/2,18-21

T.C
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2005/31132

Karar No: 2005/33747

Tarihi: 17.10.2005

- YARDIMCI İŞLERDE ALT İŞVEREN ÜST İŞVEREN İLİŞKİSİNİN TANIMI
- GEÇERSİZ FESİH İŞE İADE
- İADE TAZMİNATLARINDAN BİRLİKTE SORUMLU OLMA

ÖZETİ: Davalı Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından diğer davalıya ihale ile yaptırılan iş yardımcı iş niteliğinde olup, işin davalı kurumun denetim ve gözetimi altında süreklilik arz etmesi ve davalı şirket işçilerinin münhasıran bu işyerinde çalışması nedeniyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2/6. maddesi anlamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi bulunduğu yönündeki mahkemenin vardığı sonuç isabetlidir. Ancak, her iki davalının davacının işvereni olarak kabul edilerek buna göre hüküm kurulması doğru bulunmamıştır. Davacı işçinin işvereni davalı şirket olup, davalı Kurumun sadece işçilik alacakları yönünden müstesilsilen sorumluluğu söz konusudur. Bu nedenle, davacının işvereni olan davalı şirkete ait işyerine iadesine karar verilmesi, işe iadeye bağlı tazminat ve boşta geçen en çok dört aylık ücret ve diğer haklardan ise her iki davalının müstesilsilen sorumlu tutulması gerekir

DAVA: Davacı, feshin geçersizliği ile işe iadesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kabul etmiştir.

Hüküm süresi içinde davalılar avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı işçi, davalı emekli Sandığı Genel Müdürlüğü işyerinde alt işverenler değiştiği halde, sürekli olarak ve en son diğer davalı alt işveren işçisi olarak çalıştığı ve İş sözleşmesinin sözlü olarak geçerli neden olmadan feshedildiğini ileri sürerek feshin geçersizliğine ve buna bağlı tazminat ile çalıştırılmadığı en çok dört aya ilişkin ücretinin hüküm altına alınması isteğinde bulunmuştur.

Davalı Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü davacı ile aralarında iş ilişkisi bulunmadığını, davacının ihale ile iş verilen diğer davalının işçisi olduğunu, husumetin kendilerine yöneltilemeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Davalı şirket, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünden ihale ile iş aldığını, ihale eden makamın istememesi durumunda bazı işçileri çalıştıramadığını, yeni ihale döneminde davacının çalışmasının istenmediğini, davacının kendileri döneminde ihale süresi olan 4 ay çalıştığını ve belirli süreli iş sözleşmesi yapıldığını, sürenin dolması ile iş sözleşmesinin sona erdiğini, ihale alınması üzerine çalışmalarını istenenler ile yeniden belirli süreli iş sözleşmesinin yenilendiğini belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece davalılar arasında alt-asıl işveren ilişkisi bulunduğu, iki davalı arasındaki sözleşmenin hizmet temini sözleşmesi olduğu, bu haliyle her iki davalının davacının işvereni olarak kabul etmek gerektiği, iş sözleşmesinin yazılı ve geçerli bir fesih nedeni olmadan feshedildiği gerekçesiyle isteğin kabulüne karar verilmiştir.

Davalı Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından diğer davalıya ihale ile yaptırılan iş yardımcı iş niteliğinde olup, işin davalı kurumun denetim ve gözetimi altında süreklilik arz etmesi ve davalı şirket işçilerinin münhasıran bu işyerinde çalışması nedeniyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2/6.maddesi anlamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi bulunduğu yönündeki mahkemenin vardığı sonuç isabetlidir. Ancak, her iki davalının davacının işvereni olarak kabul edilerek buna göre hüküm kurulması doğru bulunmamıştır. Davacı işçinin işvereni davalı şirket olup, davalı Kurumun sadece işçilik alacakları yönünden müteselsilen sorumluluğu söz konusudur. Bu nedenle, davacının işvereni olan davalı şirkete ait işyerine iadesine karar verilmesi, işe iadeye bağlı tazminat ve boşa geçen en çok dört aylık ücret ve diğer haklardan ise her iki davalının müstesilsilen sorumlu tutulması gerekir.

Öte yandan, davacı işçinin çalıştırılmadığı en çok dört aylık ücret ve diğer haklar işe iade kararının kesinleşmesi ve davacının süresinde işverene başvurması şartına bağlı olduğundan tespiti ile yetinilmesi gerekirken ayrıca tahsili yönünde hüküm kurulması da doğru değildir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 20/3.maddesi uyarınca yerel mahkeme kararının belirtilen gerekçe ile ortadan kaldırılması ve davacının kıdemi ile fesih nedeni dikkate alınarak tazminat miktarının belirlenmesi, davacının alt işveren davalı şirketin işçisi olması nedeniyle işe iade isteğinin bu davalı yönünden kabul

edilmesi, işe iade edilmemesi halinde ödenmesi gereken tazminat ile çalıştırılmadığı en çok dört aylık ücret ve diğer haklardan ise her iki davalının müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması uygun görülerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle,

1-) Ankara 14. İş Mahkemesinin 27.7.2005 tarih 79-487 sayılı kararının bozularak ortadan kaldırılmasına,

2-) Davalı işverence yapılan feshin geçersizliğine ve davacının davalı şirkete ait dava konusu işyerindeki işine iadesine,

3-) Davacının süresi içerisinde başvurusuna rağmen işverence işe başlatılmaması halinde ödenmesi gereken tazminat miktarının davacının 4 aylık ücret tutarı olarak davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili gerektiğinin belirlenmesine,

4-) Davacının süresi içinde başvurması halinde kararın kesinleşmesine kadar en çok 4 aylık ücret ve diğer haklarının davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili ile davacıya ödenmesi gerektiğinin tespitine,

5-) Harç peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına,

6-) Davacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 350.YTL vekalet ücretinin davalılardan alınarak davacıya ödenmesine,

7-) Davacı tarafından yapılan (44.50)TL yargılama giderinin davalılardan alınarak davacıya ödenmesine,

8-) Temyiz harcının isteği halinde ilgisine iadesine, kesin olarak 17.10.2005 tarihinde oybirliği ile karar verildi.